

Laagdrempelig golfen op de bodem van de zee

Emmeloord wil een laagdrempelige golflocatie bieden. Dat betekent golf voor een brede groep van de bevolking voor een acceptabele prijs. Anno 2006 betaalt een lid 275 per jaar. Dat bedrag zal wel omhoog moeten als de baan wordt uitgebreid met een volwassen 9 holes.

Alle trends, voorspellingen en goeroepraatjes ten spijt; verenigingsbanen zijn niet dood. Her en der ontstaan zelfs weer nieuwe verenigingen die, wanneer je daar als journalist op bezoek gaat, ogenblikkelijk duidelijk maken waar het bij een vereniging om draait. Natuurlijk gaat het net als bij iedere commerciële baan primair om golf, maar verenigingen voegen daar een heel eigen charme aan toe. Een charme van eensgezindheid en samenwerken aan een mooie baan. Een treffend voorbeeld van zo'n golfvereniging 'nieuwe stijl' is Golfbaan Emmeloord. Sinds 2004 aangelegd op het 'nieuwe land' van de Noordoostpolder bij Emmeloord.

Auteur: Hein van Iersel

Greenkeeper Theo van Diepen en baancommissaris Hein Waalkens boven op de vuilstort met uitzicht over de baan.

Golfbanen genoeg

Oppervlakkig gezien zijn er in de polder misschien wel voldoende golfbanen, maar al deze banen liggen in de Flevopolder, waar ook de grote bevolkingsconcentratie zit rondom Almere en Lelystad. De Noordoostpolder is qua karakter heel anders. Hier heerst gevoelsmatig nog de oude pioniersfeer waaruit deze polder aan het eind van de 30-er jaren van de vorige eeuw is ontstaan uit het IJsselmeer. Het besef dat de Noordoostpolder er bekaaid afkwam op het gebied van golf heerste een behoorlijke tijd. Niet alleen bij de golfers, maar ook bij de politiek die de gemeente Emmeloord op de kaart wilden zetten via golf. Probleem

daarbij was dat geïnteresseerde commerciële partijen zich niet konden vinden in de randvoorwaarden van de politiek. De politiek wilde persé geen resortgolf, maar een laagdrempelige baan waar een brede groep aan mensen uit de polder zich thuis zou voelen.

De plannen van beide partijen, politiek en golfers, concentreerden zich al snel op het gebied rondom de voormalige vuilstort. Naast het feit dat een vuilstortplaats landschappelijk mooi ingepast kan worden in een golfbaan, zit aan de inrichting en afdekking van de stort veel subsidiegeld vast. Geld dat gebruikt kan worden om (een deel van) de baan te financieren.

De vuilstort die al met al een gebied van 30

De driving range van Emmeloord

hectares omvat maakt deel uit van een corridor waar de Noordoostpolder en de provincie ook bijzondere plannen mee hadden op het gebied van onder andere natuurontwikkeling. Om die reden heeft de gemeente de boer die direct aan de baan grensde indertijd uitgekocht en het oude woonhuis en de bijbehorende schuur voorlopig in gebruik genomen als gemeentelijke opslag.

De golfenthousiastelingen uit de Noordoostpolder hadden zelf inmiddels verzameld in een golfvereniging. Zij lobbyden bij de gemeente om zo snel mogelijk een beperkte golflocatie te realiseren op de grond van de gemeente tegen de stort aan. In april 2004 gaf de gemeente toestemming om op het bestaande boerenland drie holes uit te zetten en in gebruik te nemen als golfbaan. Op basis van een zeer beperkte vergunning en met ondersteuning van de Grontmij, in de persoon van Waatse Broersma, ging Golfclub Emmeloord aan de slag.

Hein Waalkens, baancommissaris van het eerste uur: "Vanaf 26 april 2004 hadden we zware machines ingehuurd via Grontmij. Pas één week voor die tijd kwam Gerard Jol met een ontwerpschets voor een 9 holes par 3 baan. Deze tekening bleek niet bruikbaar, omdat een aantal greens waren gesitueerd op grond van de burens."

Waalkens is direct daarop in het weekend zelf gaan schetsen en maandagmorgen 28 april lag er een schetsje klaar waar de machinisten mee aan de slag konden. Waalkens: "Vanaf die

maandag ben ik vier weken lang iedere dag op het terrein geweest om te overleggen met die mensen en om hen instructies te geven." De totale aanleg van Golfbaan Emmeloord heeft vier weken geduurd voor een terrein van zes hectares. In diezelfde periode is tevens de tuin rond de voormalige boerderij aangepakt, en is een grote putting green aangelegd. De boerderij is in gebruik genomen als clubhuis. Totale kosten van de aanleg, inclusief inzaaien, was € 36.000,-. Niet alleen de aanleg is razendsnel verlopen. Ook met de ingebruikname heeft Emmeloord records verbroken. Op 25 september 2004 werd de baan feestelijk geopend in aanwezigheid van de wethouder en een gedeputeerde.

Vergunning

Op het moment dat de baan geopend werd had de baan toestemming voor slechts 3 holes, maar nu wordt er gespeeld op 9 holes. Waalkens: "De gemeente was wel wat 'verbaasd' over onze snelheid van handelen, maar heeft de zaak over het algemeen sportief opgenomen." Dit ondanks dat Emmeloord in die tijd een wethouder had die niet pro-golf was. Waalkens: "Op een gegeven moment hadden wij 670 leden en daarmee waren we meteen de grootste sportvereniging van de polder. Dan mag je ook je eisen stellen aan de gemeente op het gebied van faciliteiten." Complicerende factor bij de aanleg van de 9 holes par 3 baan en bij de aanstaande uitbreiding is het feit dat het terrein is toegewezen aan een

projectontwikkelaar. Deze partij had de eerste rechten bij ontwikkelingen in het hele gebied. Inmiddels heeft de gemeente de toezegging gedaan dat de golfvereniging de exploitant wordt van de nieuw te bouwen 9 holes baan. Wat Waalkens minder zint is dat de projectontwikkelaar voor een hoek van de vuilstort toestemming heeft gekregen voor de bouw van een amfitheater. Dit betekent dat bij de routing en de exploitatie van de nieuwe baan heel expliciet rekening gehouden moet worden met dit theater, terwijl het waarschijnlijk slechts een paar keer per jaar gebruikt zal gaan worden. Waalkens is overigens niet direct betrokken bij de ontwikkelingsplannen. De ontwerpen voor de nieuwe baan worden verzorgd door golfarchitect Gerard Jol, die direct wordt geïnstrueerd door de gemeente en de projectontwikkelaar.

Grond

De grond van de Noordoostpolder is perfecte boerengrond. Met een lichte zavelklei in de top laag en beneden de 50 cm fijn wit zand. Ook voor een golfbaan is dit volgens baancommissaris Waalkens en greenkeeper Theo van Diepen een goede uitgangssituatie. Het oorspronkelijke plan was om de driving range diep te ploegen, tot op een meter, en het witte zand van de ondergrond te mengen met de klei van de top laag. Waalkens: "Op een gegeven moment liepen wij met grote bonken klei aan onze schoenen. We hebben meteen besloten om het complete terrein diep te ploegen. Het resultaat is een grond met een goede capillaire opstijging, maar ook met goede drainage eigenschappen. Doordat de top laag bestaat uit een zandpakket met daarin kleiaggregaten is het vochtvasthoudend vermogen ook zeer goed. Met deze menggrond zijn ook de greens opgebouwd.

Het enige kritiekpunt dat Waalkens wellicht heeft richting zijn ondergrond is dat het zand iets aan

De aanleg van de 9 holes par 3 is gedaan in samenwerking met de Grontmij.

Het clubhuis van Golfbaan Emmeloord wordt gevormd door de voormalige boerderij.

Uitmundende greens, mooi dicht. De greens worden op 4 mm gemaaid met een John Deere handgreenmaaiër.

de fijne kant is. Boeren in de polder hebben er last van dat zand na het diepploegen de neiging heeft om weer terug naar beneden te spoelen. Op een golfbaan gebeurt dat natuurlijk niet, omdat er geen intensieve bodembewerking plaatsvindt.

Verder is er tijdens de aanleg scherp gelet op het voorkomen van ontstaan van water op de baan. Altijd en overal is er afschot naar sloten of slenken. Waalkens "Pas geleden hebben we hier nog een stortbui gehad van 70 mm. De slenken en de bunkers stonden tot de nok toe vol, maar dat is heel snel weggezakt naar de zanderige ondergrond."

Greenkeeping

De greenkeeping van Emmeloord wordt verzorgd door Theo van Diepen die voor drie dagen per week wordt ingehuurd. Van Diepen is van huis uit geen greenkeeper, maar kent het karakter van de grond van de Noordoostpolder als geen ander. Dit omdat hij ook nog een kleine coniferenstekkerij runt op een ontginningsboerderij van 6 hectare. Van Diepen heeft inmiddels wel een opleiding als greenkeeper achter de rug.

De greenkeeper is met zijn aanstelling van 3 dagen de enige betaalde kracht en de grootste kostenpost van de golfbaan. Het overige werk wordt verricht door een grote club van vrijwilli-

Een oude bouwkeet fungeert als onderkomen voor de ballenautomaat en de pomp voor het beregeningssysteem.

gers. Deze worden ook ingezet voor de greenkeeping. Volgens Waalkens en Van Diepen is dat niet moeilijk in de polder, omdat er voldoende boeren rondlopen die ervaring hebben met landbouwmachines en die graag een handje helpen. Ook voor bijzondere klussen wordt sneller uitgeweken naar leden met een kraan of shovel dan naar externe aannemers.

Groen met geel

Emmeloord is nog een beginnende golfbaan. Dat komt overal in tot uiting. Zelfs in het machinepark. De meeste machines zijn niet nieuw meer, maar zijn gesponsord door de lokale John Deere dealer of zijn 'krijgertjes' van naburige golfbanen. De spuit bijvoorbeeld is afkomstig van golfbaan Havelte. Waalkens: "We hebben deze spuit

Emmeloord heeft veel clinics. Speciaal voor deze groep bezoekers is op een hoek van de driving range een practice greens uitgemaakt. Deze green heeft een mat van veldbeemd en Engels raigras.

Alles is gerealiseerd met op het terrein aanwezige grond. Voor de bunkers is dit zand eigenlijk iets te fijn.

meteen laten keuren, want daarmee kun je geen risico lopen.” Zowel Waalkens als Van Diepen hebben beiden hun spuitlicentie gehaald.

In de schuur staat veel groen met geel. De greens worden gemaaid met een John Deere 2243 handgreensmaaier. Incidenteel wordt ook een 3-delige John Deere 2653 fore-maaier ingezet.

Schraal

Een beperkt budget voor greenkeeping betekent dat je totale beheer erop gericht moet zijn om met zo min mogelijk middelen toch een goed resultaat te behalen. Een aardig voorbeeld daarvan is het onderhoud van de driving range. Van Diepen heeft daar tot eind juli alleen nog maar een beetje patentkali op gestrooid. De mat wordt zo schraal mogelijk gehouden. Desondanks mag

het resultaat er zijn. Ik bezoek de golfbaan van Emmeloord kort na de droogteperiode van juli en de driving range ziet er nog goed uit. De greens zelfs ‘beter’ te noemen. Een kleine week voor mijn komst heeft Van Diepen een bemesting uitgevoerd met Floranid van Compo. Het resultaat is sensationeel, misschien wel té goed. De donkergroene kleur verraadt dat het gras explosief groeit. Van Diepen ondervindt dat iedere dag aan den lijve: de volle bakken van zijn handgreensmaaier. Normaal maait Van Diepen in het seizoen zijn roodzwenk/struis greens op 4 mm. Ik gok dat als je er nu de prisma op zet, dat de hoogte op het moment dichterbij de 6 mm ligt.

Om het werk zoveel mogelijk te beperken wordt afgeslagen van kunststof tees die op een stelcon plaat gelegd zijn. Bij clubwedstrijden over 18 holes wordt de eerste ronde afgeslagen van de kunststof matten en de tweede ronde van geïmproviseerde tees.

De normale routing is door onvoldoende lengte niet bruikbaar voor het afnemen van GVB examens. Daarom wordt iedere maandag de routing een paar uur omgebouwd, zodat er vier holes met voldoende lengte ontstaan. Op deze manier zorgt Emmeloord ervoor dat er voldoende golfers klaarstaan voor de toekomst. Klaarblijkelijk zijn de golfers succesvol, want in de prijzenkast die een prominente plaats inneemt staat een aantal prijzen die bevochten zijn op golfbanen in de regio.

Jeugd

Volgens Waalkens voelt de jeugd zich sowieso goed thuis op golfbaan Emmeloord. Waalkens: “Wij proberen de jeugd een eigen plek te geven

op de baan. Op veel andere clubs gaat dat moeilijk. De jeugd hangt er dan een beetje bij. Eén van de vaste taken van de jeugd is het bemannen van de bar in de avond. Daarvoor krijgen ze een bescheiden vergoeding per uur. Onderdeel van de aantrekkelijkheid van Emmeloord voor de jeugd is het goedkope tarief voor jeugdleden: een contributie van € 90,- per jaar. Een complete dag les onder leiding van de Pro en meerdere vrijwilligers heeft het absolute minimumbedrag van € 5,-. Emmeloord heeft nog meer troeven om jeugd aan zich te binden. In de jeugdcommissie zitten twee leraressen lichamelijke opvoeding die voor een groot deel van de toestroom van jeugd zorgen. Ook profiteert Emmeloord van het systeem dat iedere scholier gesubsidieerd een sport kan beoefenen. Emmeloord heeft de belangstelling van de jeugd, maar verliest die vaak weer net zo snel, omdat jongeren vaak de polder uittrekken om naar het voortgezet onderwijs te gaan.

Een andere reden dat mensen afscheid nemen van de club is om de grootte van de baan. Het is een 9 holes par 3. Mensen willen natuurlijk ook wel eens op een grote baan spelen. Het bloeien van de verenigingsleven ten spijt. Lid worden van twee banen is voor veel mensen toch teveel gevraagd. Volgens Waalkens is het daarom ook hoog tijd dat er duidelijkheid komt over de toekomstige uitbreiding van de baan. Zelf had hij gehoopt op 2007, maar inmiddels verwacht hij dat het 2008 wordt.

Een rondje op de greenmaaier geeft de meeste greenkeepers ontspanning en bepaalde wijsheden. In Emmeloord is dat niet anders. Deze lijst met tips kreeg ik van Waalkens en Van Diepen toegestuurd:

Hoe onderhoud ik mijn greens; in 10 punten:

1. Behandel de greens als een lieve vrouw;
2. Behandel ze met respect;
3. Zorg dat ze gezond blijven;
4. Geef hen voldoende aandacht;
5. Geef hen voldoende lucht, te eten en te drinken, maar beslist niet teveel;
6. Doe maar eens een beetje ruig;
7. Verwen ze af en toe, vitamine C is altijd goed ;
8. Wees soms een beetje stout (alleen als er natuurlijk een noodzaak voor is);
9. Ga niet te vaak vreemd (andere leveranciers en adviseurs);
10. Laat weten dat je er altijd voor ze bent.